

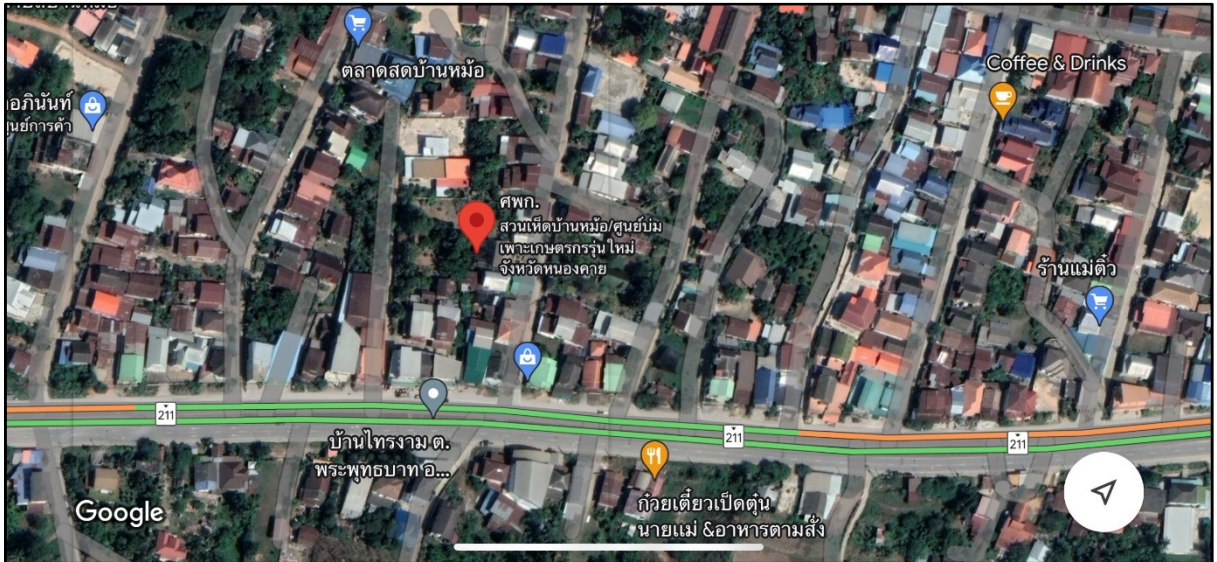
รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ เกษตรกรต้นแบบเจ้าของ ศพก หลัก



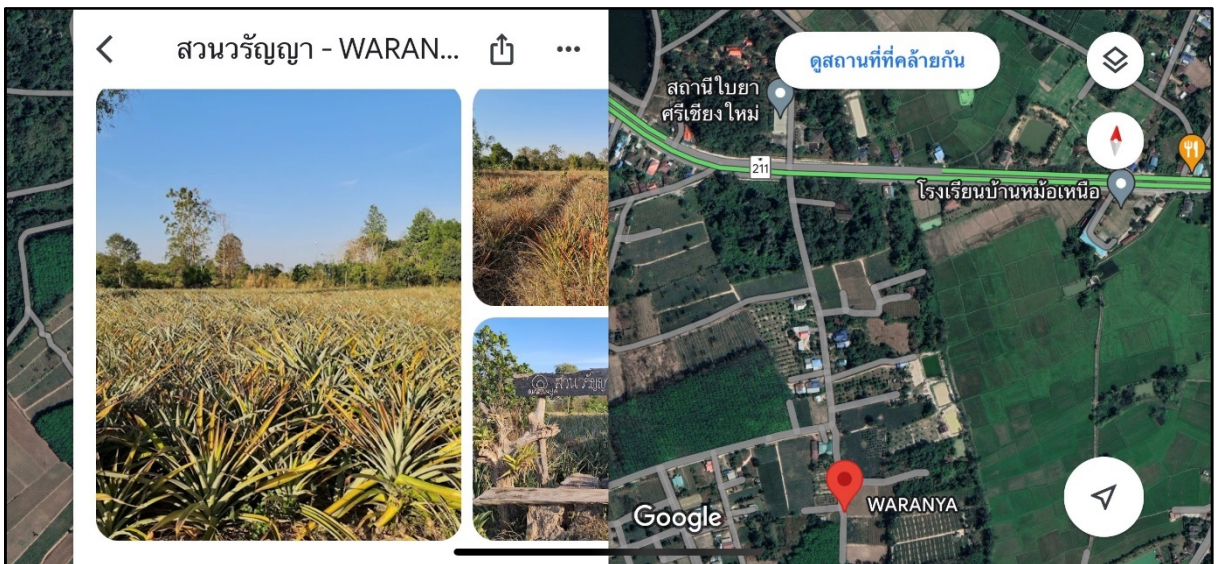
๑. ชื่อ – สกุล นายภานุวัฒน์ แสงรัตน์ ชื่อเล่น โหน่ง
๓. ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๒๑๘ หมู่ ๒ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ๔๓๑๓๐
โทรศัพท์ ๐๙๒-๙๖๕-๙๕๔๑ Facebook ภานุวัฒน์ แสงรัตน์ Line ๐๙๒๙๖๕๙๕๔๑
๔. เกิด พ.ศ. ๒๕๒๒ ปัจจุบัน อายุ ๔๖ ปี
๕. สถานภาพ โสด
๖. การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย
๗. ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
๘. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๐๐๐๐๐ บาท/ปี
๙. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)



แผนที่ : แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

พื้นที่ทั้งหมด ๑ งาน ๒๗ ตารางวา ทำแปลงเรียนรู้เห็ด และเกษตรผสมผสาน



แผนที่ : แสดงที่ตั้งแปลงเรียนรู้ (สวนวรัญญา)

พื้นที่ทั้งหมด ๕ไร่ ๖๐ตารางวา ทำแปลงเรียนรู้สับปะรด



ภาพแสดง : ที่ตั้งศาลาเรียนรู้

๑. สินค้าหลัก : สับปะรดและเห็ด

๒. แปลงเรียนรู้ :

๑. การปลูกสับปะรดเพื่อให้ได้มาตรฐานการผลิต



๒. การเพาะเห็ดในโรงเรือน





ภาพแสดง : แปลงแปลงสาธิตและฝึกปฏิบัติ



ภาพแสดง : ผลผลิตแปลงที่มีการผลิตตามฤดูกาลผลิต

๓. ฐานการเรียนรู้ :

๑.การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร



การแปรรูปสับปะรดได้แก่ สับปะรดทอดกรอบ แยมสับปะรด กัมมี่ น้ำพริกสับปะรด ไวน์สับปะรด เพื่อมีรายได้

การเก็บรักษาของผลผลิต ในช่วงผลผลิตล้นตลาด ในเดือน พฤษภาคม-กรกฎาคม การนำสับปะรดมาต่อยอด เพิ่มมูลค่าทางการตลาด และเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภค

๒.การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต



-การเลี้ยงไส้เดือน เพื่อนำมูลไปใช้ประโยชน์ ในการผสมดินปลูก เพื่อให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์และใช้มูลไส้เดือนทดแทนอาหารเสริมเห็ด ในการผลิตก้อนเชื้อเห็ด จากเดิมใช้อาหารเสริมสำเร็จรูปทั่วไป เพื่อลดต้นทุนการผลิต

-แทนแฉะ การใช้แทนแฉะผสมมูลไส้เดือนเพื่อผสมดินปลูกเพาะกล้าพืชผักอินทรีย์

-จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงช่วยกระตุ้นภูมิคุ้มกันโรคพืชได้ดี ทำให้เปลือกหรือลำต้นแข็งแรง ทนต่อการกัดกินของแมลง ช่วยกระตุ้นเซลล์เจริญบริเวณปลายรากพืชให้ขยายตัวและแตกแขนงได้ดี ทำให้มีรากฝอยที่หากินเก่งจำนวนมาก จึงทำให้พืชสามารถเพิ่มผลผลิตได้ดีเนื่องจากการสะสมอาหารได้มาก สามารถใช้แทนปุ๋ยยูเรีย หรือแอมโมเนียมซัลเฟตได้ โดยใช้หลักการย่อยสลายกลุ่มก๊าซของเสียให้เป็นธาตุอาหารหลักของพืชได้ เมื่อใช้เป็นประจำและต่อเนื่อง สามารถลดการใช้อาหารเสริม หรือปุ๋ยสูตรต่างๆ ลงได้ สูงสุด ๕๐% ทำให้ต้นทุนในการผลิตลดลงกำไรเพิ่มมากขึ้น หากมีการนำจุลินทรีย์ไปใช้ผสมร่วมกับน้ำหมักหรือปุ๋ยสูตรต่างๆ จะทำให้ผลผลิตยิ่งเพิ่มและคุณภาพผลผลิตดีขึ้นตามด้วย

๓.การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ



- การทำน้ำหมักชีวภาพจากเปลือกสับปะรด หมักด้วย พด ๒ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน
- ปุ๋ยหมักไม่กลับกองผสมชีวีว เปลือกสับปะรด และเศษใบไม้ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ อีกทั้งยังลดต้นทุนการผลิต

๔.การเพาะเห็ด



-เนื่องจากหลังฤดูทำนาและทำสวน เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดรายได้ และว่างจากการทำการเกษตร การเพาะเห็ดจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสมในการเพาะปลูกพืชในฤดูแล้ง เนื่องจากใช้น้ำน้อย ลงทุนไม่เยอะและรายได้ดี

๕.การทำบัญชีครัวเรือน



-การจัดทำบัญชีฟาร์ม เพื่อบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน บัญชีต้นทุนประกอบอาชีพต่างๆทั้งการจด หรือ บันทึกลงใน แอปพลิเคชัน Smart Me ที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ บัญชีครัวเรือนทำให้การบริหารการเงินในครัวเรือนมีระเบียบ ทุกคนได้รับรู้ถึงที่มาของรายรับ และที่ไปของรายจ่าย ทำให้เริ่มรู้จักบริหารเงินในครอบครัว ให้มี ความพอดีเหลือไว้พอใช้และไว้เก็บออมด้วย รวมทั้งนำข้อมูลมาใช้พิจารณาเพื่อ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง และหาทางเพิ่มรายได้ เป็นการวางแผนอนาคตที่ดี

๔.หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๙ หลักสูตร

๔.๑ หลักสูตรหลัก

- ๑.หลักสูตรการพัฒนาสับปะรดให้มีมาตรฐาน GAP และ GI
- ๒.หลักสูตรการแปรรูปสับปะรด เช่น ทอดกรอบ แยมสับปะรด
- ๓.หลักสูตรการทำปุ๋ยมูลไส้เดือนเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๔.หลักสูตรการทำน้ำหมักชีวภาพจากสับปะรด เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๔.๒ หลักสูตรบังคับ

๑. หลักสูตรบัญชีครัวเรือน
- ๒.หลักสูตรเกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรอื่นๆ

๑. หลักสูตรการผลิตก้อนเชื้อเห็ด

๒. หลักสูตรการเพาะเห็ดในโรงเรือน

๓. หลักสูตรการแปรรูปเห็ด

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก.

หลักสูตรการพัฒนาสับปะรดให้ได้มาตรฐาน GAP และ GI

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สับปะรดมีคุณภาพ มาตรฐานเกษตรปลอดภัย และเป็นที่ต้องการของตลาด เป็นสับปะรด GI ที่บ่งชี้เอกลักษณ์ในอำเภอศรีเชียงใหม่

ความรู้การปลูกสับปะรดคุณภาพ : กระบวนการผลิตและดูแลสับปะรด จนได้รับมาตรฐานเกษตรปลอดภัย GAP และ GI

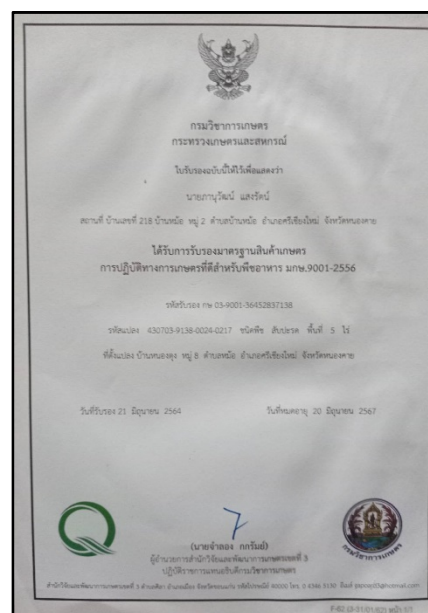
๑.การเตรียมหน่อพันธุ์ปัตตาเวียโดยหน่อพันธุ์จะต้องมีความสูง ประมาณ ๕๐ – ๗๐ เซนติเมตร

๒. การเตรียมดิน ไถตะตากดิน และไถพรวน จำนวน ๒ – ๓ รอบ แต่ละรอบใช้ระยะเวลาห่างกันประมาณ ๗-๑๕ วัน

๓. การปลูก นำหน่อพันธุ์สับปะรดที่เตรียมไว้ มาปลูกในแนวดินปลูกที่เตรียมไว้โดยใช้เชือกให้แต่ละแถวมีระยะห่าง ประมาณ ๔๐ – ๕๐ เซนติเมตร โดยขุดหลุมลึกประมาณ ๑๕ – ๒๐ เซนติเมตร ๑ ไร่ใช้หน่อพันธุ์ประมาณ ๖,๐๐๐ – ๗,๐๐๐ หน่อ

๔. การกำจัดวัชพืช หลังจากปลูกหน่อพันธุ์สับปะรดได้ ๓ เดือน ให้กำจัดวัชพืชโดยใช้สารกำจัดวัช ไดยูรอน ปุ๋ย สูตร ๒๑-๐-๐ และ น้ำผสมกันในอัตราไดยูรอน ๒ กิโลกรัม ปุ๋ย ๑๐ กิโลกรัม และน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร ต่อ ๒-๓ ไร่ ขึ้นอยู่กับสภาพความหนาแน่นของวัชพืช

๕. การใส่ปุ๋ย จะทำอย่างน้อย ๒ ครั้ง ครั้งแรกใส่ปุ๋ยหลังจากปลูกสับปะรดได้ ๓ เดือน โดยใช้ปุ๋ยสูตร ๒๑-๐-๐ และ สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ในอัตรา ๒๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งวิธีการใส่ปุ๋ยจะทำโดยใส่ที่โคนต้นสับปะรด และการใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒ ให้ทำเช่นเดียวกันกับครั้งแรก แต่ให้เว้นระยะห่างกันประมาณ ๒ เดือน





๕.แผนปฏิบัติงาน ศพก.

[illegible][illegible]

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	สปรประมาณ	ระยะเวลา												หมายเหตุ
				ค.ศ.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	
* เตรียมเอกสาร																
* นิเทศการ																
* ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง																
ดำเนินการจัดงาน																
สรุปผล																
3.4 การแก้ปัญหาและรับเรื่องร้องเรียน																
4. การอบรมเกษตรกร																
- การอบรมเกษตรกรผู้นำตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ของ ศพท. ตลอดจนบุคลากรและแนวทางโรงเรียนเกษตรกร	3/10	ครั้ง/ราย							21			19	31			
สรุปผลการอบรม														↔		
5. พัฒนาร่วมงาน																
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองและ																
6. ติดตามประเมินผลและรายงาน																
6.1 การรายงานความก้าวหน้า				วันศุกร์ที่ 3 ของเดือน												
6.2 สรุปผลการดำเนินงาน														↔		

แผนการอบรมเกษตรกร

ภาคผนวกที่ 3.3 (2)

แผนอบรมสร้างศักยภาพ

แผนการอบรมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพท.) อำเภอศรีเชียงใหม่ และ ศูนย์เครือข่าย

อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ขอนิคมคำฝอย ตำบลและเขต

หลักสูตรการเรียนรู้	จำนวนเป้าหมาย (ราย)	สถานที่จัดอบรม	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			เจ้าภาพหลัก
			ค.ค.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ธ.ค.68	ก.ย.68	
ชั้นเรียนการ															
1. รับสมัครเกษตรกร															สน.เกษตร.ศรี
2. สรุปลงข้อมูลเกษตรกรเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม															สน.เกษตร.ศรี
3. จัดทำแผนและสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ															สน.เกษตร.ศรี
4. จัดทำหลักสูตรและสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ															สน.เกษตร.ศรี
5. สรุปลงการดำเนินการ															สน.เกษตร.ศรี
ชั้นเรียนการดำเนินการ															
1. การอบรมและสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ															
1.1 ครั้งที่ 1 สถานที่ ศพท./ศพท.เครือข่าย															สน.เกษตร.ศรี
หลักสูตร															
- การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/มาตรฐานการผลิต								14							
- การแปรรูป การเพิ่มมูลค่าผลผลิต															
1.2 ครั้งที่ 2 สถานที่ ศพท./ศพท.เครือข่าย															สน.เกษตร.ศรี
หลักสูตร															
- เกษตรกรและงาน										23					
- การจัดทำบัญชีครัวเรือน															
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้															สน.เกษตร.ศรี
สถานที่ ศพท./ศพท.เครือข่าย															
ประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้															
2.1 การสร้างเครือข่ายการตลาด/															
2.2 ระบบบัญชีครัวเรือน/															
2.3 การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร															
ชั้นเรียนสรุปผลการดำเนินการกิจกรรม															
สรุปลงการดำเนินงานและวางโครงสร้างเกษตรกรผู้นำ															สน.เกษตร.ศรี

หมายเหตุ : ไปตระเวนในแผนการอบรม

เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลหน่วยงานในพื้นที่

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก.

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร้งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

จากเดิมประกอบอาชีพรับจ้างที่กรุงเทพฯ ต่อมาปี ๒๕๕๕ ได้กลับมาบ้านเกิดเนื่องจากต้องกลับมาดูแลแม่ ซึ่งเป็นผู้ป่วยติดเตียงจึงมีแนวความคิดว่าอยากหาอาชีพที่สามารถทำอยู่ที่บ้านและดูแลแม่ได้ด้วยจึงได้เริ่มปลูก พืชผักสวนครัวเพาะเห็ดนางฟ้าและเลี้ยงไก่ไข่เนื่องจากอยากให้แม่ ได้กินอาหารที่ปลอดสารพิษจากเดิมทำไว้กินในครัวเรือนพอเหลือจึงได้นำไปขายจนกลายเป็นอาชีพ พัฒนาต่อยอดความรู้การเพาะเห็ดด้วยตนเองไปเรื่อยๆ จนเป็นอาชีพหลักที่ทำรายได้เพียงพอและเหลือเก็บ จึงส่งต่อความรู้ให้เกษตรกรในหมู่บ้าน เนื่องจากหลังฤดูทำนาเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดรายได้ และว่างจากการทำการเกษตร การเพาะเห็ดจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสมในการเพาะปลูกพืชในฤดูแล้ง เนื่องจากใช้น้ำน้อย สำนักงานเกษตรอำเภอศรีเชียงใหม่เล็งเห็นศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้ จึงจัดตั้งเป็น ศูนย์เครือข่ายด้านการเพาะเห็ด เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับเกษตรกร

ต่อมาในปี ๒๕๕๗ ได้ลงทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดเนื่องจากเป็นพื้นที่มรดกตกทอดและศึกษาต่อยอดความรู้ให้ผลผลิตมีมาตรฐาน และสามารถแปรรูปได้หลากหลายเพิ่มขึ้น ไม่ขายผลสดเพียงอย่างเดียวเพราะมีความเสี่ยงด้านผลผลิตล้นตลาดในรุ่นพ่อแม่มาแล้ว ทำให้ขาดทุนเยอะ หน่วยงานราชการเข้ามาส่งเสริม ให้ความรู้ในการแปรรูปและทำมาตรฐานสินค้า และในปี ๒๕๖๕ ได้เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์หลัก ของอำเภอศรีเชียงใหม่ โดยเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเห็ดและสับปะรด

แรงบันดาลใจ

เกษตรกรยุคใหม่สามารถลืมนแนวความคิดและความเชื่อเก่า ในสังคมที่ว่าเกษตรกรต้องใช้แรงงานแลกเงินไปวัน ๆ หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดินเป็นกลุ่มคนรับจ้างรายได้น้อย ซึ่งปัจจุบันอาชีพด้านการเกษตร มีความมั่นคงมั่งคั่ง ยั่งยืน มีอิสระในการทำงาน มีรายได้เพียงพอสำหรับเลี้ยงครอบครัวได้ อาชีพเกษตรกรนอกจากทำให้มีรายได้ มีอิสระทางด้านเวลาและความคิด ยังทำให้เรามีความสุขที่ได้อยู่กับครอบครัวได้ดูแลแม่ สุขที่ได้ช่วยเหลือชุมชนในการสร้างอาชีพ สุขที่มีเพื่อนร่วมอาชีพเดียวกันซึ่งเป็นเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ที่คอยช่วยเหลือแนะนำและแลกเปลี่ยนความรู้ ทำให้เราได้มุมมองแนวความคิดในการพัฒนาตนเองต่อไปดำเนินชีวิตโดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ดังนี้

๑. ขยันทำมาหากิน พึ่งพาตนเอง
๒. ยึดหลักพอเพียง พออยู่ พอกิน พอใช้
๓. เพิ่มรายได้ ลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิต เพื่อให้สามารถชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนดเวลาแบ่งเก็บออมไว้ใช้ในยามที่จำเป็น
๔. ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต
๕. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาความรู้ เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองให้เกิดรายได้เพิ่มพูน
๖. ยึดหลักการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องและสุจริต
๗. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของคนในชุมชน

เกษตรกรต้นแบบเป็น Young Smart Farmer ที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรในอำเภอศรีเชียงใหม่ ทั้งในเรื่องขององค์ความรู้ด้านวิชาการต่างๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/การจัดทำมาตรฐานการผลิต การจัดการด้านตลาด ที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ลองผิดลองถูก เข้าร่วมอบรมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่างๆ การศึกษาดูงาน จนเกิดการเรียนรู้และนำความรู้ที่ได้ต่อยอดให้ชุมชน เป็นศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรไทยสู่ความยั่งยืน จนกลายเป็นธุรกิจการเกษตรที่เข้มแข็ง เกษตรต้นแบบจึงมีความรู้ด้านวิชาการในหลายๆด้าน ปัจจุบันจึงเป็นเกษตรกรที่เป็นวิทยากรหลักของอำเภอศรีเชียงใหม่ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑ การใช้ภูมิปัญญาการใช้เตากวนสับปะรดประดิษฐ์เอง เพื่อให้ไฟมีความสม่ำเสมอ



๒ เครื่องทอดสุญญากาศ(ผลิตภัณฑ์หลัก สับปะรดทอดกรอบ)



๓ หม้อน้ำแรงดันไอน้ำ เอาไว้นึ่งฆ่าเชื้อก้อนเห็ด



๔ การใช้หลอดคาบลาแสงเพื่อไม่ให้ผลผลิตสูญเสียจากแดด รูปทรงบิดเบี้ยว



๕. การให้น้ำโดยใช้สปริงเกอร์เพื่อเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่องการให้น้ำสัปดาห์

การให้น้ำแบบประหยัด จะลดค่าใช้จ่าย ได้ผลผลิตสูง ในพื้นที่มีแหล่งน้ำที่ใกล้แหล่งน้ำ ให้มีการให้น้ำให้
ฤดูแล้ง ทุก ๑๕-๓๐ วัน โดยการเช็คความชื้นของดินโดยยกการกำดินด้วยมือ หากก้ำแน่นๆ ดินยังเป็นก้อน แสดง
ว่าดินยังมีความชื้นเพียงพอ



๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไรเช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) สับปะรด พื้นที่ปลูกจำนวน ๕-๐-๐ ไร่

๑.๒) พืชผัก พื้นที่ปลูกจำนวน ๐-๑-๐ ไร่

๑.๓) เห็ด พื้นที่ปลูกจำนวน ๐-๑-๐ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) กบ จำนวน ๑๐๐ ตัว

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) ไก่ไข่ จำนวน ๑๐ ตัว

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า สับปะรด มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าไถ เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/ไร่

๑.๒) หน่อพันธุ์สับปะรด เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท/ไร่

๑.๓) ค่าแรงปลูก เป็นเงิน ๗๐๐ บาท/ไร่

๑.๔) ค่าสารกำจัดศัตรูพืช เป็นเงิน ๒๕๐ บาท/ไร่

๑.๕) ค่าปุ๋ย ๔๖-๐-๐ เป็นเงิน ๗๕๐ บาท/ไร่

๑.๖) ค่าปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท/ไร่

๑.๗) ค่าปุ๋ย ๒๑-๐-๐ เป็นเงิน ๗๔๐ บาท/ไร่

๑.๘) ค่าปุ๋ยชีวภาพ เป็นเงิน ๑๕๐ บาท/ไร่

๑.๙) ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย เป็นเงิน ๓๕๐ บาท/ไร่

๑.๑๐) ค่าแรงฉีดปุ๋ยชีวภาพ เป็นเงิน ๑๕๐ บาท/ไร่

๑.๑๑) ค่าหญ้าคาคลุมสับปะรด เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท/ไร่

๑.๑๒) ค่าแรงงานถอนหญ้า เป็นเงิน ๓๕๐ บาท/ไร่

๑.๑๓) ค่าฮอร์โมน เป็นเงิน ๒๓๐ บาท/ไร่

๑.๑๔) ค่าแรงงานหยอดฮอร์โมน เป็นเงิน ๕๐ บาท/ไร่

๑.๑๕) ค่าแรงงานสูบน้ำ เป็นเงิน ๓๐๐ บาท/ไร่

๑.๑๖) ค่าไฟฟ้าให้น้ำสับปะรด เป็นเงิน ๑๐๐ บาท/ไร่

๑.๑๗) ค่าแรงงานเก็บผลผลิต เป็นเงิน ๓,๑๕๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๑๗,๗๗๐ บาท/ไร่

รายได้ ๔๒,๐๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ(ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑. เกษตรกร ในอำเภอศรีเชียงใหม่ ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก.

๒. ศูนย์ศพก.เครือข่าย อำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน ๑๔ศูนย์ ได้เชื่อมการทำงานกับ ศูนย์ ศพก. หลัก

๓. เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. สามารถนำ ความรู้ไปปฏิบัติได้

๔. ศูนย์ศพก.หลัก ได้พัฒนาศักยภาพสามารถให้บริการได้

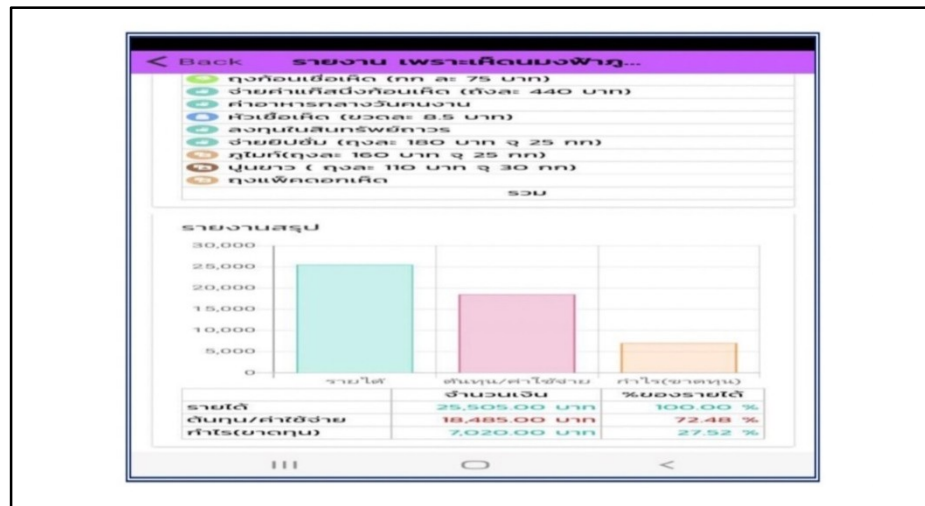
๕. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้

๖. เป็นศูนย์เรียนรู้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ลดการใช้สารเคมี และรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ

๗. ศพก.เป็นแหล่งศึกษาดูงาน ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในชุมชน เกษตรกรต้นแบบเป็นสมาชิกชมรมไทพวนหนองคาย



๘.เป็นศูนย์การเรียนรู้บัญชีครัวเรือนซึ่งความสำเร็จของอาชีพเกษตรกรอีก ๑ อย่าง คือ การทำบัญชีฟาร์ม



๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชน

มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานวิชาการหรือมหาวิทยาลัยเพื่อขยายผลงานวิจัยสู่เกษตรกรในพื้นที่ มีการนำ BCG Model มาใช้ใน ศพก.คือ

๑. Bio-Economy เช่น ใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์สับปะรดปัตตาเวีย ที่ได้เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของอำเภอศรีเชียงใหม่ (GI) และมีการขยายพันธุ์ด้วยตนเอง



มีช่องทางการจำหน่ายผ่าน E-Commerce ในนาม สวนวรัญญาลิ่งเพจเฟสบุ๊ก

<https://www.facebook.com/nong๒๕๒๒๕>

พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการผลิต



๒. Circular Economy คือ

ทำน้ำหมักจากเปลือกสับปะรด หมักด้วย พด ๒ ปรับปรุงบำรุงดิน ทำปุ๋ยหมักไม่กลับกองผสมขี้วัว+เปลือกสับปะรด+เศษใบไม้



-สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้คือ การนำก้างปลาวัสดุเหลือทิ้งจากแหล่งชุมชนใกล้เคียง(กลุ่มแปรรูปปลา) มาทำ น้ำพริกเกล็ดสับปะรด เพื่อเพิ่มมูลค่า ความโดดเด่นคือ เป็นสินค้าแปลกใหม่ที่ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค และได้เป็นตัวแทนประกวดสินค้าของ กรมพัฒนาชุมชน ตัวแทนจังหวัดไปแข่งขันระดับประเทศ ปี ๒๕๖๕ (KBO)



๓. Green-Economy คือ ลดการใช้สารเคมีใช้สารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มา ป้องกันโรคเชื้อรา ใบเหี่ยวใน สับปะรด โรคเน่าในสับปะรด ใช้ปุ๋ยหมักไม่กลับกอง+มูลไส้เดือน แทนปุ๋ยเคมี สับปะรดไม่ค่อยมีศัตรูพืช



๔.ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๑. ให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปที่สนใจการทำเห็ดและแปรรูป จนทำให้ชุมชนรวมตัวกันเองเพื่อมาศึกษาเรียนรู้ และไม่คิดค่าใช้จ่าย จนเกิดเป็นวิสาหกิจชุมชนสวนเห็ดบ้านหม้อ ณ ปัจจุบัน และดำรงตำแหน่งเป็นประธาน วิสาหกิจชุมชนสวนเห็ดบ้านหม้อ ภายใต้แนวคิด “ร่วมกันคิด แบ่งกันทำ รวมกันขาย” มีการแลกเปลี่ยนความเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและ สมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้
๒. เป็นเกษตรกรผู้นำที่เกษตรกรทั่วไปนำเอาไปเป็นแบบอย่างในด้านการปลูกสับปะรดและแปรรูป
๓. ให้ความรู้เกษตรกรและถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกสับปะรดและแปรรูป การทำน้ำหมักและปุ๋ยหมัก
๔. บริจาคเงินช่วยเหลือสังคม ในหมู่บ้านตามแต่โอกาสจะอำนวย
๕. ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ บุคลิกเรียบง่าย ดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๖. หมอดินอาสา โดยการเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการทำน้ำหมักชีวภาพ การปรับปรุงบำรุงดิน ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๗ – ปัจจุบัน
๗. ครูบัญชีอาสา ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หนองคาย ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายครัวเรือน และบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพตลอดจนการบันทึกบัญชีด้วย Smart Me ให้กับเกษตรกรในชุมชน
๘. เชื่อมโยงชุมชน เป็นจุดดูงาน ให้กับการท่องเที่ยวชุมชน



ข้อมูลเกษตรกรที่นำความรู้จาก ศพก. ไปใช้

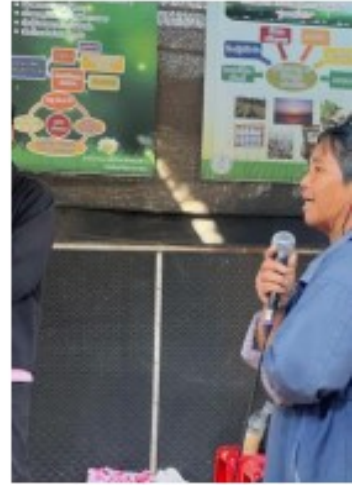
๑. นางมะลิ ร่มเย็น เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมเกษตรกรผู้นำ มีการนำความรู้จาก ศพก. ไปใช้ในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพผลผลิต โดยอยู่ระหว่างดำเนินการขอรับรองมาตรฐาน GAP เพื่อจะเข้ารับการขอมาตรฐาน GI ต่อไป



๒. นายเจริญ รมเย็น ผู้เข้าร่วมอบรมเกษตรกรผู้นำ ได้นำองค์ความรู้จาก ศพก. ในเรื่องการทำการเกษตรแบบผสมผสานไปปรับใช้ในแปลง ทั้งเรื่องของการจัดการพื้นที่ให้เหมาะสมและการลดต้นทุนการผลิต เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา แทนการใช้สารเคมี



๓. นางสาวภาวนา พันธระ ได้นำองค์ความรู้จาก ศพก. ในเรื่องการผสมดินเพาะปลูกจากเห่นแดงและมูลไส้เดือนเพื่อลดต้นทุนการผลิตผัก (ลดการซื้อพีทมอสที่มีราคาสูง) และการปลูกผักแบบอินทรีย์ เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา แทนการใช้สารเคมี



คณะกรรมการ ศพก.ระดับอำเภอ ดังนี้

๑.นายภาณุวัฒน์ แสงรัตน์ เกษตรกรต้นแบบ	ประธานกรรมการ
๒.นายกุลธร ศรีราชเลา เกษตรกรผู้นำตำบลพานพร้าว	กรรมการ
๓.นางคำแสน คำวงษา เกษตรกรผู้นำตำบลหนองปลาปาก	กรรมการ
๔.นางสาวคำภาว ทองจันทร์ เกษตรกรผู้นำตำบลบ้านหม้อ	กรรมการ
๕.นายเจริญ รมเย็น เกษตรกรผู้นำตำบลพระพุทธรบาท	กรรมการ
๖.นายณรงค์ ผาจันทร์ เกษตรกรต้นแบบเครือข่ายด้านพืชสวน	กรรมการ
๗.นายไพรวรรณอุตมะ เกษตรกรต้นแบบเครือข่ายด้านพืชไร่สับปะรดแปลงใหญ่	กรรมการ
๘.นายทองพาน วงศาบุตร เกษตรกรต้นแบบเครือข่ายด้านผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	กรรมการ
๙.นางสาวจินตรา สายศรี เกษตรกรต้นแบบเครือข่ายด้านดินปุ๋ย	กรรมการ
๑๐.นางเพ็ญรี โอชะพันธ์ ผู้แทน (ศบกด.) ตำบลบ้านหม้อ	กรรมการ
๑๑.นายหนูคำ ดวงจันทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร	กรรมการ
๑๒.นางวรिता สุวรรณสี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร	กรรมการ
๑๓.นายพิทักษ์ มณีรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร	กรรมการ
๑๔.เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอศรีเชียงใหม่	ผู้ประสานงาน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“ในความยากลำบากมักจะมีโอกาสให้เราได้พัฒนาตนเองเสมอ”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑.ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย(ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

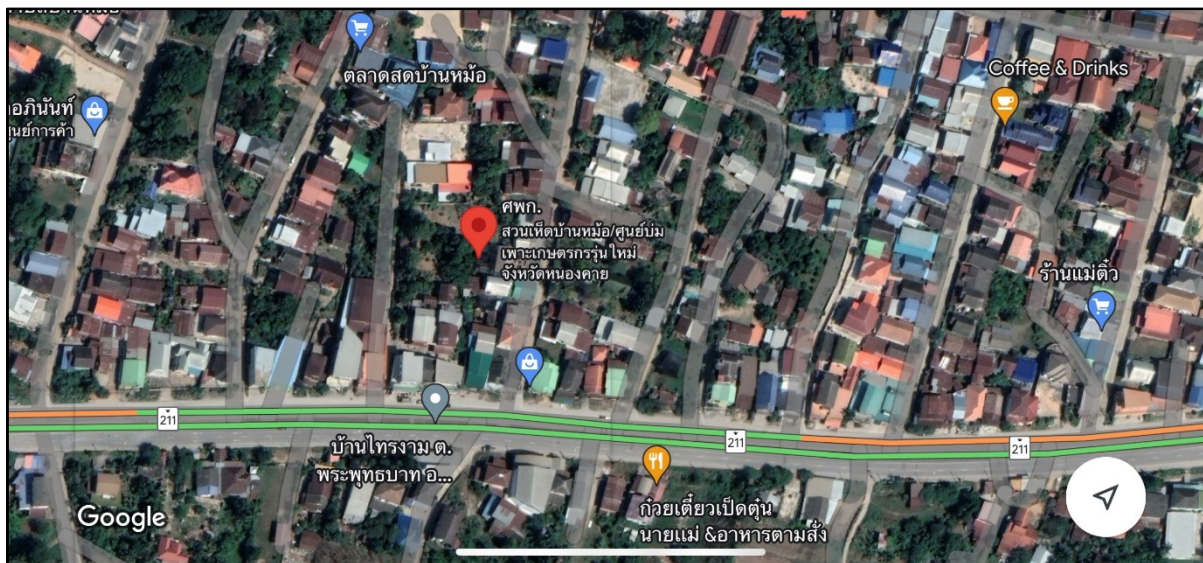
๑. นายอนันต์ ศรีหงษ์ เกษตรอำเภอศรีเชียงใหม่
๒. นางสาวมะลิวัลย์ พันธุ์เดิมวงษ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๓. นางสาวหัสยา จันทิมา นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๔. นางณภัสรรัตน์ ชื่นบัวทอง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นางสาววันเพ็ญ ปัดสา นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๖. นางสาวภาวนา พันธุระ ศพก.เครือข่าย

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องและอภิปราย

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

เจ้าหน้าที่ยังขาดความเข้าใจในการถอดบทเรียน เกษตรกรอาจให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน การเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบ



แผนที่ : แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

พื้นที่ทั้งหมด ๑ งาน ๒๗ ตารางวา ทำแปลงเรียนรู้เห็ด และเกษตรผสมผสาน



แผนที่ : แสดงที่ตั้งแปลงเรียนรู้ (สวนวรัญญา)

พื้นที่ทั้งหมด ๕ไร่ ๖๐ตารางวา ทำแปลงเรียนรู้สับปะรด



ภาพแสดง : ที่ตั้งศาลาเรียนรู้

ศพก.เครือข่าย

การเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก.ในอำเภอและต่างพื้นที่ บูรณาการและเชื่อมโยงการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศพก.เครือข่ายอำเภอศรีเชียงใหม่ ทั้ง ๑๙ ศูนย์ดังนี้

๑	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	นายณรงค์ผาจันทร์	ตำบลพานพร้าว
๒	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	นายณัฐพลกลางวิชัย	ตำบลหนองปลาปาก
๓	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	นางบุญมี ทองเหลือง	ตำบลพานพร้าว
๔	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	นายทองพานวงษาบุตร	ตำบลพานพร้าว
๕	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง /เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	นางสาวจินตราสายศรี	ตำบลพระพุทธบาท
๖	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	นายสมานสุริยันต์	ตำบลพานพร้าว
๗	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	นายอานเกษางาม	ตำบลพานพร้าว
๘	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	นางสาวฤดีพวงจำปา	ตำบลหนองปลาปาก
๙	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง /เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	นายจันทร์มีปานเปล่ง	ตำบลพานพร้าว
๑๐	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	นางประสิทธิ์ปากวิเศษ	ตำบลหนองปลาปาก
๑๑	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	นายชาตรีบุตตะนันท์	ตำบลพานพร้าว
๑๒	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	นายไพรวรรณอูตะมะ	ตำบลหนองปลาปาก
๑๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	นายกุลธรศรีราชเลา	ตำบลพานพร้าว
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง /เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	นายเจริญรุ่มเย็น	ตำบลพระพุทธบาท

๑๕	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	นางสาวคำภาวทองจันทร์	ตำบลพานพร้าว
๑๖	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	นางคำแสน คำวงษา	ตำบลหนองปลาปาก
๑๗	ศูนย์เรียนรู้การปลูกพืชผักอินทรีย์	นางภาวนา พันธุระ	ตำบลบ้านหม้อ
๑๘	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมือง	นายสมศักดิ์ ไม้กุดแอก	ตำบลพานพร้าว
๑๙	ศูนย์เรียนรู้การปลูกไม้ผล(ทุเรียน)	นายสมร เพี้ยซ้าย	ตำบลพระพุทธบาท